

KOMENTÁŘ

Na základě rozhodnutí prezidenta republiky č. 138/2025 Sb., o vyhlášení voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zpřístupněné ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv 14. května 2025, se ve dnech 3. a 4. října 2025 konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

Volby se konaly v řádném termínu po uplynutí čtyřletého volebního období. Provedení voleb se řídilo zákonem č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“). Další podrobnosti upravovala vyhláška Ministerstva vnitra č. 233/2000 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Výsledky voleb zpracovávají Českým statistickým úřadem (dále také jen „ČSÚ“) jsou standardně publikovány v prezentačním systému na adrese www.volby.cz. V návaznosti na obdobné publikace, vydávané Českým statistickým úřadem k volbám do zastupitelských sborů v předchozích letech, byla i k těmto volbám připravena tato elektronická publikace, která je rozdělena do dvou částí:

díl I (tento díl) obsahuje základní souhrnné výsledky voleb,

díl II (následný díl) obsahuje podrobné volební výsledky podle vybraných obcí a skupin obcí a vybrané informace o výsledcích přednostního hlasování pro jednotlivé kandidáty.

Nejvýznamnější změnu volební legislativy od posledních voleb v roce 2021 přinesl **zákon č. 268/2024 Sb.**, kterým byla zavedena možnost korespondenčního hlasování pro voliče, kteří mají trvalý pobyt v zahraničí a u některého zastupitelského úřadu České republiky jsou zapsáni ve zvláštním seznamu voličů. Volební zákon nově rozdělil zahraničí do 4 oblastí (Západní Evropa, Ostatní Evropa, Amerika a Ostatní svět), přičemž každé oblasti byl losem Státní volební komise určen jeden volební kraj, kterému byly přiděleny zvláštní volební okrsky z dané oblasti, a tedy volební kraj, do kterého byly přičítány hlasy odevzdané (ve volební místnosti i korespondenčně) v této oblasti v zahraničí. Losovalo se ze 4 největších krajů, ve kterých se podle přílohy č. 2 volebního zákona uvádí na kandidátní listině více než 30 kandidátů – jde o hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihomoravský kraj a Moravskoslezský kraj.

V souvislosti se zavedením korespondenčního hlasování upravila **vyhláška č. 111/2025 Sb.** vzhled tiskopisů zápisu, kde byl rozšířen počet kolonek jednotlivých údajů a nově byly na zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve zvláštním volebním okrsku zavedeny kolonky pro zjištění údajů o počtu otevřených doručovacích obálek a o počtu z toho odložených doručovacích obálek.

Volby do Poslanecké sněmovny se konaly na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním, podle zásady poměrného zastoupení ve volebních krajích.

Volební kraje byly shodné s vyššími územními samosprávnými celky ČR:

1. Hlavní město Praha	8. Královéhradecký kraj
2. Středočeský kraj	9. Pardubický kraj
3. Jihočeský kraj	10. Kraj Vysočina
4. Plzeňský kraj	11. Jihomoravský kraj
5. Karlovarský kraj	12. Olomoucký kraj
6. Ústecký kraj	13. Zlínský kraj
7. Liberecký kraj	14. Moravskoslezský kraj

Volby probíhaly také v zahraničí na zastupitelských úřadech. Na základě losu Státní volební komise se výsledky hlasování ze čtyř oblastí v zahraničí připočítávaly do následujících volebních krajů:

Oblast	Volební kraj
Západní Evropa	Moravskoslezský kraj
Ostatní Evropa	Jihomoravský kraj
Amerika	Středočeský kraj
Ostatní svět	Hlavní město Praha

Právo volit mají státní občané České republiky, kteří nejpozději druhý den voleb dosáhli věku 18 let a nenastala u nich některá z překážek výkonu volebního práva. Překážkami ve výkonu volebního práva jsou zákonem stanovená omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu a omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva. **Poslancem** Poslanecké sněmovny **může být zvolen** každý volič, který nejpozději druhý den voleb dosáhl věku 21 let a není omezen ve svéprávnosti k výkonu volebního práva.

V každé obci se pro odevzdání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů vytvářejí **stálé volební okrsky** tak, aby zahrnovaly přibližně 1 000 voličů. Pro vzdálené části obce lze vytvořit samostatné volební okrsky i pro menší počet voličů. Tyto volební okrsky stanoví starosta. Volební okrsky nelze měnit v době od vyhlášení voleb do vyhlášení celkových výsledků voleb Státní volební komisí.

Ve volebních okrscích zabezpečovaly průběh hlasování a zjištění výsledků hlasování okrskové volební komise. Hlavními úkoly těchto komisí bylo zejména zajistit průběh hlasování, bezprostředně po uzavření volebních místností sečíst hlasy, vyhotovit zápis o průběhu a výsledku hlasování (dále také jen „Zápis“) a předat ho do dalšího zpracování na územně příslušném pracovišti Českého statistického úřadu. V těchto volbách zjišťovalo výsledky hlasování na území České republiky celkem **14 711** okrskových volebních komisí. Na zastupitelských úřadech v zahraničí zjišťovalo průběh a zjišťování výsledků hlasování celkem **108** zvláštních okrskových volebních komisí.

Kandidátní listiny pro volby do Poslanecké sněmovny mohly podávat registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice (dále také „volební strany“). Každá volební strana mohla podat pro volby do Poslanecké sněmovny v každém volebním kraji pouze jednu kandidátní listinu. Pokud podaly politické strany nebo politická hnutí kandidátní listinu samostatně, nemohly již být součástí koalice. Každá politická strana a politické hnutí mohly být součástí pouze jedné koalice, zároveň platilo, že koalice musí být složena ze stejných politických stran a politických hnutí v každém volebním kraji. Kandidát mohl být uveden pouze na jedné kandidátní listině, duplicitní kandidaturu na více kandidátních listinách volební zákon nepřipouští.

Kandidátní listiny se předkládaly nejpozději 66 dnů přede dnem voleb krajskému úřadu. U každého kandidáta bylo uvedeno jeho pořadí na kandidátní listině, jméno a příjmení, věk ke druhému dni voleb, pohlaví, povolání, obec trvalého pobytu, název politické strany nebo politického hnutí, jehož je členem (tj. politická příslušnost), nebo údaj, že kandidát není členem žádné politické strany nebo politického hnutí (tj. bez politické příslušnosti), v případě koalice také název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo (tj. navrhuje strana).

Pořadí kandidátů na kandidátní listině určovalo současně pořadí, ve kterém byly volební stranou získané mandáty přidělovány jednotlivým kandidátům, tedy ve kterém byli zvoleni. Toto pořadí mohli voliči ovlivnit využitím práva udělit kandidátovi přednostní hlas označením až čtyř kandidátů na hlasovacím lístku.

Údaje na podaných kandidátních listinách byly krajským úřadem přezkoumány z hlediska náležitostí daných volebním zákonem a bezvadné listiny byly ve lhůtě do 49 dnů přede dnem voleb zaregistrovány. Pokud byly na kandidátní listině shledány závady a nebylo dosaženo jejich nápravy, byla kandidátní listina odmítnuta a dotyčná volební strana se mohla změny takového rozhodnutí dožadovat u příslušného krajského soudu.

Kandidát se mohl do 48 hodin před zahájením hlasování písemně vzdát své kandidatury, případně zmocněnec volební strany mohl písemně kandidáta z kandidátní listiny ve stejné lhůtě odvolat (dále jen „odvolaný kandidát“). Prohlášení o vzdání se nebo odvolání kandidatury nebylo možné vzít zpět. Jestliže byl kandidát odvolán nebo se vzdal kandidatury před registrací kandidátní listiny, pak nebyl uveden na hlasovacím lístku. Pokud se tak stalo po zaregistrování kandidátní listiny, zůstaly údaje o kandidátovi na hlasovacím lístku (a tím i v datových zdrojích ČSÚ), ale při posuzování přednostních hlasů a rozdělování mandátů se k odvolaným kandidátům nepřihlíželo.

Ve volbách **bylo zaregistrováno celkem 26 volebních stran** (jejich seznam je uveden v Příloze 2). Seznam zaregistrovaných kandidátních listin byl krajskými úřady předán Státní volební komisi, která losem určila volebním stranám číslo pro označení jejich hlasovacího lístku. Registrace kandidátní listiny byla podmínkou pro vytištění hlasovacích lístků.

Z celkového počtu volebních stran kandidovalo ve všech volebních krajích 18 volebních stran (tři volební strany kandidovaly pouze v jednom volebním kraji, jedna ve třech, jedna ve čtyřech, jedna v pěti, jedna v devíti a jedna v jedenácti volebních krajích).

Celkem kandidovalo 4 462 kandidátů (tj. platných, tedy těch, kteří byli uvedeni na hlasovacím lístku a neodstoupili ani nebyli odvoláni), z nich bylo 1 397 žen (tj. 31,3 %). Procentuálně nejvíce žen se ucházelo o poslanecký mandát v Karlovarském kraji (35,7 %), naopak nejméně žen bylo mezi kandidáty zastoupeno v Ústeckém kraji (27,9 %). Průměrný věk kandidátů byl 49,2 let. V průměru nejstarší kandidáti kandidovali v Plzeňském a Karlovarském kraji, kde jejich průměrný věk přesahoval hranici 51 let. Naopak nejmladší kandidáti usilovali o zvolení v Libereckém kraji (průměrný věk byl 47,5 let). Více než třetina (37,5 %) kandidátů byla bez politické příslušnosti. Nejvyšší podíl kandidátů bez politické příslušnosti byl uveden na kandidátních listinách ve Středočeském kraji (41,6 %), nejmenší v Pardubickém kraji (34,7 %). Celkem ve volbách kandidovali zástupci 57 politických stran a politických hnutí. Nejvíce svých členů (přes 300) do voleb nominovaly ANO 2011 a Svoboda a přímá demokracie (SPD).

Volič po příchodu do volební místnosti musel prokázat svou totožnost a státní občanství České republiky (nově bylo voliči umožněno prokázat se i prostřednictvím digitálního stejnopisu dokladu, tzv. e-dokladu). Každý volič hlasoval osobně, zastoupení nebylo přípustné. Ze závažných, zejména zdravotních důvodů, mohl volič požádat obecní úřad nebo ve dnech voleb okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost. V takovém případě komise vyslala k voliči své členy s přenosnou volební schránkou. I v tomto případě musela být zachována tajnost hlasování. V zahraničí nebylo možné do přenosné volební schránky hlasovat. Poprvé však bylo voličům v zahraničí umožněno volit korespondenčně.

Zastupitelský úřad voliči zapsanému ve zvláštním seznamu voličů vydal na základě jeho žádosti písemnosti ke korespondenčnímu hlasování. Sada písemností obsahovala větší doručovací obálku, na které byla zpětná adresa zastupitelského úřadu, menší úřední obálku s razítkem zastupitelského úřadu, předvyplněný identifikační lístek a informaci o způsobu hlasování. Volič si na internetových stránkách Ministerstva vnitra vytiskl jeden vybraný hlasovací lístek volební strany z volebního kraje, ke kterému zvláštní volební okrsek podle losu Státní volební komise náležel. Tento vytištěný hlasovací lístek, na kterém případně vyznačil přednostní hlasy až pro 4 kandidáty, vložil do úřední obálky. Úřední obálku (s hlasovacím lístkem uvnitř) volič vložil do doručovací obálky. Do ní také vložil podepsaný identifikační lístek a případně také voličský průkaz, pokud byl voliči vydán. Následně bylo třeba tuto doručovací obálku zaslat zpět na zastupitelský úřad, a to tak, aby byla doručena nejpozději do ukončení hlasování ve zvláštním volebním okrsku.

V případě, že byly voliči vydány písemnosti ke korespondenčnímu hlasování, nebo dokonce už odeslal zastupitelskému úřadu doručovací obálku s korespondenčním hlasem, mohl se volič stále rozhodnout přijít hlasovat osobně na příslušný zastupitelský úřad. Hlasování ve volební místnosti mělo přednost a k obsahu zaslané doručovací obálky nebylo v takovém případě přihlíženo.

Zastupitelský úřad všechny doručovací obálky, které byly v řádném termínu doručeny, předal zvláštní volební komisi. Před zahájením sčítání hlasů zvláštní okrsková volební komise doručovací obálky otevřela a posoudila jejich obsah. Pokud obsah doručovací obálky splnil všechny zákonné náležitosti, tj. byla v ní jedna úřední obálka, jeden podepsaný identifikační lístek (případně i voličský průkaz, pokud byl voliči vydán), a zároveň komise z výpisu ze zvláštního seznamu voličů zjistila, že volič nehlasoval osobně ve volební místnosti, byla úřední obálka vhozena do volební schránky k ostatním úředním obálkám z prezenčního hlasování.

Při zjišťování výsledků hlasování byly komisemi dle volebního zákona do zápisu a přílohy č. 1 uváděny tyto údaje:

- celkový počet osob zapsaných do výpisů ze seznamů voličů,
- počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky,
- počet otevřených doručovacích obálek (údaj zjišťován jen komisemi v zahraničí),
- počet odložených doručovacích obálek (údaj zjišťován jen komisemi v zahraničí),
- počet odevzdaných úředních obálek,
- počet platných hlasů odevzdaných v okrsku celkem,
- počet platných hlasů odevzdaných pro jednotlivé volební strany,
- počet platných přednostních hlasů pro jednotlivé kandidáty.

Účast voliče ve volbách (pro ukazatel o počtu voličů, kterým byly vydány úřední obálky) byla okrskovou volební komisí a zvláštní okrskovou volební komisí zaznamenána do výpisů ze seznamů voličů. V zahraničí se do volební účasti započítávali také voliči, kterým byla vydána úřední obálka v rámci písemností ke korespondenčnímu hlasování (zastupitelský úřad tuto informaci zanesl do výpisu ze zvláštního seznamu voličů). V případě, kdy byly voliči v zahraničí vydány písemnosti ke korespondenčnímu hlasování a zároveň osobně hlasoval ve volební místnosti, byl tento volič započten do počtu voličů, kterým byly vydány úřední obálky, pouze jednou (stále se jednalo o jednoho totožného voliče).

Každou komisí byl vyhotoven ve dvojím stejnopise Zápis o průběhu a výsledku hlasování, který byl všemi přítomnými členy komise podepsán a následně osobně předán prostřednictvím určeného zástupce z řad komise (v případě zvláštních volebních komisí v zahraničí elektronicky zaslán) na přebírací místo ČSÚ. Po převzetí zápisu do dalšího zpracování obdržela komise doklad ve formě počítačové sestavy, který osvědčoval, že výsledek hlasování z okrsku byl převzat do dalšího zpracování. Dále zástupci komise obdrželi opis uložených dat, ve kterém si mohli ověřit, že údaje zanesené ČSÚ do dalšího zpracování souhlasí s údaji zápisu.

Voleb se zúčastnilo 68,95 % voličů, kteří odevzdali více než 5,6 milionu platných hlasů.

Z platných hlasů odevzdaných v jednotlivých volebních krajích (včetně okrsků ze zahraničí) byl algoritmem, daným ve volebním zákoně, určen počet mandátů pro volební kraj. **Do prvního skrutinia postoupily** samostatně kandidující politické strany a politická hnutí, které v souhrnu za všechny volební kraje celkem získaly alespoň **5 %** z celkového počtu platných hlasů, dvoukoalice, které získaly alespoň **8 %** platných hlasů a troj a vícečlenné koalice, které získaly alespoň **11 %** z celkového počtu platných hlasů.

V prvním skrutiniu byly mandáty rozdělovány na úrovni volebních krajů pomocí Imperialiho kvóty tak, že se součet platných hlasů pro volební strany, které postoupily do skrutinia, vydělil počtem mandátů určených volebnímu kraji, zvýšeným o číslo dva. Výsledkem bylo krajské volební číslo, kterým se následně dělil počet hlasů jednotlivých volebních stran (celé číslo po dělení bylo počtem mandátů, které volební strana ve volebním kraji získala).

Ve druhém skrutiniu byly na celorepublikové úrovni zbývající mandáty rozděleny volebním stranám pomocí Hagenbach-Bischoffovy kvóty. To znamená, že se součet zbývajících hlasů vydělil počtem zbývajících mandátů, zvýšeným o číslo jedna. Výsledkem bylo republikové volební číslo, kterým se následně dělil zbývající počet hlasů jednotlivých volebních stran. Mandáty z druhého skrutinia byly přiděleny do těch volebních krajů, ve kterých měla volební strana největší zbytek hlasů po dělení v prvním skrutiniu. Mandáty, přidělené stranám v rámci volebních krajů, obdrželi kandidáti podle pořadí, v jakém byli uvedeni na hlasovacím lístku, pokud však kandidát získal tolik přednostních hlasů, že to činilo alespoň 5 % z celkového počtu hlasů pro tuto volební stranu v rámci volebního kraje, připadnul mandát přednostně tomuto kandidátovi. Nezvolení kandidáti volebních stran, které získaly mandát ve volebním kraji, se stali náhradníky.

Strany postupující do skrutinia a počet získaných mandátů celkem

Vylosované číslo	Zkratka	Název	Počet získaných mandátů
6	SPD	Svoboda a přímá demokracie (SPD)	15
11	SPOLU	SPOLU (ODS, KDU-ČSL, TOP 09)	52
16	Piráti	Česká pirátská strana	18
20	AUTO	Motoristé sobě	13
22	ANO	ANO 2011	80
23	STAN	STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	22

Celkem bylo zvoleno 133 mužů a 67 žen. Zastoupení žen se oproti volbám do Poslanecké sněmovny v roce 2021 zvýšilo o sedmáct poslankyň. Průměrný věk zvolených poslanců a poslankyň byl 48,8 let. Nejstaršímu zvolenému poslanci bylo 75 let, nejmladší byla žena ve věku 21 let.

Na zajištění přípravy a průběhu voleb se podílel také Český statistický úřad, jako jeden ze zákonem určených volebních orgánů. Hlavním úkolem ČSÚ bylo stanovení závazného systému zjišťování a zpracování výsledků voleb, příprava metodických materiálů a proškolení zákonem určených členů okrskových volebních komisí, převzetí výsledků hlasování v okrscích a zjištění celkového výsledku voleb (včetně rozdělení mandátů

volebním stranám a určení mandátu jednotlivým kandidátům). Úkol ČSÚ ve volbách byl rámcově vymezen také zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Způsob zpracování, postup pracovníků ČSÚ v jednotlivých fázích zpracování, popis technických zařízení a funkcí programového vybavení byl dán technickým projektem a příslušnou dokumentací pro obsluhu počítačů. Součástí těchto dokumentů byl i popis opatření proti zanesení chyb komisí do systému zpracování a podrobný popis systému prezentace výsledků voleb.

Mimořádná pozornost byla věnována **školení okrskových volebních komisí** (členy mají právo delegovat kandidující volební strany, zapisovatele a případně další členy komise, jejichž místa nebyla obsazena kandidujícími subjekty, jmenuje starosta). Postup práce komisí při zjišťování výsledků hlasování upravují Pokyny vydané Českým statistickým úřadem jako součást závazného systému zjišťování a zpracování výsledků voleb. Pro tři volebním zákonem určené členy okrskových volebních komisí (předseda, místopředseda a zapisovatel) byla organizována školení s promítnutím instruktážního videopořadu, prezentací a slovním popisem jednotlivých úkonů při zjišťování výsledků hlasování, včetně obsluhy programového vybavení. Na lektorském zabezpečení těchto akcí se podíleli proškolení zaměstnanci regionálních pracovišť ČSÚ.

Úkolem ČSÚ byl také výběr a příprava zaměstnanců, kteří museli být pro výkon svěřených činností vyškoleni a vybaveni písemným pověřením podle volebního zákona. Šlo zejména o zajištění činnosti přebíracích pracovišť ČSÚ, vytvářených u pověřených obecních úřadů a v Praze, Plzni, Brně a Ostravě u úřadů městských částí a městských obvodů. Pro volby v roce 2025 bylo takových pracovišť vytvořeno celkem 507 (včetně jednoho pracoviště u Ministerstva zahraničních věcí, kde se přejímaly výsledky od zvláštních okrskových volebních komisí v zahraničí). Část pracovníků zajišťovala také činnost krajských pracovišť, kde se podepisoval zápis o výsledku voleb ve volebním kraji. Další osoby byly najímány krátkodobě pro výkon dílčích činností na přebíracích pracovištích ČSÚ, např. pro kontrolu údajů přebíraných od okrskových volebních komisí nebo jejich pořizování.

Celkem bylo **ve zpracování výsledků voleb nasazeno cca 1,5 tisíce počítačů a 2,5 tisíce pracovníků**.

Celý systém zpracování byl kompletně ověřován před volbami v rámci celoplošných zkoušek zpracování na simulovaném příkladu a formou zátěžových testů.

Závazný systém zjišťování a zpracování výsledků voleb byl postaven na skutečnosti, že rozhodujícím momentem bylo schválení a podepsání Zápisu příslušnou okrskovou volební komisí. Volební legislativa již žádnému volebnímu orgánu neukládala zápisy okrskových volebních komisí přezkoumávat. ČSÚ prostřednictvím programového vybavení nebo osobně na přebíracích místech upozorňoval volební komise na případné logické chyby v zápisu, který může ČSÚ v případě závažných chyb i odmítnout a stanovit okrskové volební komisi lhůtu, ve které má nedostatky odstranit. Bezchybně převzaté výsledky z volebních okrsků byly průběžně přejímány k uložení a postupné sumarizaci v centrální databázi. Po převzetí výsledků za všechny okrsky volebního kraje (včetně zvláštních okrsků ze zahraničí spadající do konkrétního volebního kraje), byly zjištěny celkové výsledky hlasování ve volebním kraji a vyhotoven zápis o tomto výsledku.

Výsledky voleb byly zpracovány v neděli 5. října 2025 v 01.42 hod. Výsledky hlasování odevzdalo ke zpracování 100 % volebních okrsků. Výsledky z prvního okrsku byly známy již ve 14.22 hod. Již po 3 hodinách a 8 minutách (v 17.08 hod.) od zahájení sčítání hlasů bylo zpracováno více než 90 % okrsků z celkového počtu okrsků, ve kterých probíhaly volby. **Za 4 hodiny a 36 minut (v 18.36 hod.) od uzavření volebních místností na území ČR bylo zpracováno 99 % všech okrsků.**

Jedním z faktorů úspěšného a plynulého zpracování výsledků voleb je vysoký podíl okrskových volebních komisí využívajících ke zpracování Zápisů programové vybavení ČSÚ, které usnadňuje práci a včas upozorňuje na případné chyby. Ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR úspěšně využilo programové vybavení ČSÚ téměř 98 % okrskových volebních komisí.

Celkové výsledky voleb do Poslanecké sněmovny zveřejnila Státní volební komise 7. října 2025 sdělením č. 374/2025 Sb. Úplné soubory výsledků voleb v členění podle volebních okrsků jsou i nadále uchovávány v Českém statistickém úřadu a zveřejněny na webové stránce www.volby.cz.